

BUNDIN ILMOITUKSEN JOHDOSTA

Saimme juuri äsken Bundin „Poslednije Izvestijan” 106. n:on (3. helmik.— 21. tammikuuta), jossa on tiedotus tavattoman tärkeästä, päättävästä ja äärimmäisen murehdittavasta Bundin askeleesta. Osoittautuu, että Venäjällä on ilmestynyt Bundin Keskuskomitean ilmoitus Organisaatiokomitean tiedotuksen johdosta. Olisi muuten oikeimmin sanoa: ilmoitus OK:n tiedotuksessa olleen *huomautuksen* johdosta, sillä Bund ilmoituksessaan järkeilee *pääasiassa* vain tämän huomautuksen johdosta.

Asianlaita on seuraava. Kuten lukijamme tietävät, OK sanoi tuossa kauheassa „huomautuksessa”, josta (muka siitä!) syttyi sanasota, kirjaimellisesti seuraavaa:

„Bundia oli samoin kehoitettu lähettämään edustajansa Organisaatiokomiteaan, mutta meille tuntemattomista syistä Bund ei ole vastannut kehoitukseemme. Toivokaamme, että nuo syyt ovat olleet puhtaasti satunnaisia ja että Bund lähettää viipymättä edustajansa” *.

Herää kysymys, mikä voi olla luonnollisempaa ja viattomampaa kuin tämä huomautus? Miten muuten OK olisi voinut menetellä? Olisi ollut väärin vaieta Bundista, sillä OK ei ollut sivuuttanut eikä olisi voinutkaan sivuuttaa Bundia niin kauan, kun Bund, vuonna 1898 pidetyn puoluekokouksen päätöksen perusteella, kuuluu Venäjän sosiaalidemokraattiseen työväenpuolueeseen. Mutta jollei vaieta, niin täytyy sanoa, että olemme kutsuneet. Luulisi tuon olevan selvää? Ja sitäkin selvempää on, että kun OK ei tiennyt Bundin vaitiolon syitä, niin sen *oli* juuri siten

* Ks. tätä osaa, s. 292. *Toim.*

sanottavakin: „meille tuntemattomista syistä”. Lisäämällä sanat: toivokaamme, että nuo syyt ovat olleet *puhtaasti satunnaisia* ja että Bund lähettää viipymättä edustajansa,— OK ilmaisi avoimesti ja suoraan halunsa työskennellä *yhdessä Bundin kanssa* puoluekokouksen järjestämiseksi ja puolueen ennallistamiseksi.

On ilmeistä, että jos Bundin olisi halunnut samaa, niin sen olisi tarvinnut vain lähettää oma edustajansa, jota pyydettiin sekä konspiratiivista tietä että painetussa ilmoituksessa. Sen asemesta Bund *ryhtyy polemisoimaan* huomautusta vastaan (!!) ja esittää julkisessa ilmoituksessa oman *erillisen ja eriavoan* mielipiteensä ja katsantokantansa OK:n tehtäviin ja edustajakokouksen koollekutsumisehtoihin nähden. Ennen kuin ryhdymme tarkastelemaan Bundin „polemiikkia”, ennen kuin ryhdymme erittelemään sen katsantokantoja, meidän on mitä päättävimmän *protestoitava* sitä vastaan, että Bund on esiintynyt erikoisin julkisin ilmoituksin, sillä tuo esiintyminen rikkoo vallankumouksellisen ja varsinkin organisatorisen *yhteistyön* alkeellisimpiäkin sääntöjä. Jompikumpi, hyvät herrat: joko te ette halua työskennellä *yhdessä yhteisessä* OK:ssa, ja silloin ei tietysti kukaan harmistu erillisistä esiintymisistänne. Tahi te haluatte työskennellä yhdessä, ja silloin *velvollisuutenne* on esittää mielipiteenne ei yleisölle erikseen, vaan tovereillenne OK:ssa, joka OK vain yhtenä kokonaisuutena esiintyy sitten julkisesti.

Bund näkee tietysti itsekkin varsin hyvin, että sen esiintyminen sotii kaikkia toverillisen *yhteistyön* sääntöjä vastaan, ja se yrittää turvautua seuraavanlaiseen, kerrassaan kestävämmään, puolusteluun: „Koska meillä ei ole ollut mahdollisuutta ilmaista mielipiteitämme tulevan edustajakokouksen tehtävistä enempää osallistumalla henkilökohtaisesti neuvotteluun kuin myöskään osallistumalla „Tiedotuksen” toimittamiseen, olemme pakoitetut täyttämään tämän aukon edes jossain määrin tällä ilmoituksella”. Herää kysymys, aikooko Bund todenteolla vakuuttaa, että sillä „ei ole ollut mahdollisuutta” lähettää kirjettä OK:lle? tai lähettää kirjettä Pietarin komitealle? „Iskra” järjestölle tai „Juzhnyi rabotshiiin”? Entä eikö myöskään edustajan lähettämiseen johonkin näihin järjestöihin ole ollut mahdollisuutta? Onko Bund yrittänyt ottaa edes yhtä näistä „mahdottoman” vaikeista askeleista, jotka luultavasti ovat

erittäin vaikeita sellaiselle heikolle, kokemattomalle ja kaikkia yhteyksiä vailla olevalle järjestölle kuin Bund?

Ei pidä leikkiä piilosilla oloa, hyvät herrat! Se on sekä typerää että halpamaista. Olette esiintyneet erikseen siksi, että *halusitte* esiintyä erikseen. Ja te halusitte esiintyä erikseen näyttääksenne heti ja viedäksenne läpi *päätöksenne* asettaa suhteenne venäläisiin tovereihin *uudelle* maaperälle: ei niin, että *kuuluttaisiin* Venäjän sosialidemokraattiseen työväenpuolueeseen vuoden 1898 sääntöjen perusteella, vaan niin, että oltaisiin *federatiivisessa* liitossa sen kanssa. Sen asemesta, että tätä kysymystä *käsiteltäisiin* perinpohjaisesti ja kaikinpuolisesti koko edustajakokouksen läsnäollessa, kuten olemme halunneet tehdä me, *jotka olemme jo sangen kauan pidättäytyneet jatkamasta alkamaamme polemiikkia* federatiivisuus- ja kansallisuuskysymyksestä ⁸⁰,— kuten ovat halunneet tehdä epäilemättä kaikki venäläiset toverit tai valtaosa heistä, sen asemesta te *olette tehneet tyhjäksi* yhteisen käsittelyn. Te ette ole esiintyneet Pietarin, Etelän ja „Iskran” toverina, joka haluaa yhdessä niiden kanssa neuvotella (niin *ennen edustajakokousta* kuin *edustajakokouksessakin*) suhteiden parhaasta muodosta,— te olette esiintyneet kaikista VSDTP:n jäsenistä erikseen, suorastaan *osapuolena*, joka asettaa koko tälle puolueelle omat *ehtonsa*.

Ei väkisin armaaksi tulla, sanoo venäläinen sananlasku. Ellei Bund halua jäädä Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen suhteen siihen mitä kiinteimpään yhteyteen, minkä vuoden 1898 edustajakokous aivan oikein hahmotteli, niin tietysti sen suhteet eivät jää entisiksi. Emme kiistä Bundin „oikeutta” toteuttaa omaa kantaansa ja omaa tahtoaan (emme yleensä, ilman äärimmäistä tarvetta, puhu „oikeuksista” vallankumousasiassa). Mutta olemme kovin pahoillamme siitä, että Bund on menettänyt kaiken tahdikkauden tunnon toteuttaessaan kantaansa erillisen julkisen esiintymisen tietä samaan aikaan, kun sitä on kutsuttu yhteiseen järjestöön (OK:aan), joka *ei ole edeltäkään esittänyt mitään kategorista mielipidettä tästä kysymyksestä* ja kutsuu edustajakokousta koolle nimenomaan käsittelemään kaikkia ja kaikenlaisia mielipiteitä.

Bund on halunnut *provosoida* kaikkia, jotka ovat eri mieltä kysymyksestä, esittämään viipymättä mielipiteensä. Mikäs siinä! Siitä emme tietystikään kieltäydy. Me

sanomme venäläiselle ja toistamme erikoisesti juutalaiselle proletariaatille, että Bundin nykyiset johtajat tekevät vakavan poliittisen virheen, jonka epäilemättä korjaa aika, korjaa kokemus, korjaa liikkeen kasvu. Bund on aikoinaan tukenut ekonomismia, edistänyt hajaantumista ulkomailla, tehnyt päätöksiä, että taloudellinen taistelu on *paras* poliittisen agitaation keino. Me kapinoimme ja taistelimme sitä vastaan. Ja taistelu auttoi korjaamaan vanhat virheet, joista nyt ei liene jälkeäkään jäljellä. Taistelimme terroriharrastuksia vastaan, jotka menivät nähtävästi ohi sitäkin pikemmin. Olemme varmoja siitä, että natsionalistisetkin harrastukset menevät ohi. Juutalainen proletariaatti on loppujen lopuksi käsittävä, että sen elintärkeät edut vaativat *mitä läheisintä* yhtymistä venäläisen proletariaatin kanssa yhden puolueen puitteissa, että typeryyden huippu on ratkaista ennakoita, tuleeko juutalaisuuden evoluutio vapaalla Venäjällä eriämään sen evoluutiosta vapaassa Euroopassa, että Bundin ei tule vaatia enempää (Venäjän sosialidemokraattisessa työväenpuolueessa) kuin sitä täydellistä autonomiaa juutalaista proletariaattia koskevissa asioissa, minkä vuoden 1898 edustajakokous on täysin tunnustanut ja mitä kukaan ei ole koskaan kiistänyt.

Mutta palatkaamme Bundin ilmoitukseen. OK:n „Tiedotuksen” huomautusta se nimittää „kaksimieliseksi”. Se on valhetta, joka lähentelee insinuaatiota. Bundin KK myöntää itsekin paria riviä alempana, että „syyt edustajamme poissaoloon neuvottelusta olivat puhtaasti satunnaisia”. Entä mitä sanoi OK? Se sanoi toivovansa, että Bundin edustaja oli jäänyt saapumatta satunnaisen syyn takia. Te itse vahvistatte OK:n oletuksen oikeaksi ja kuitenkin vielä vihoittelette. Minkä takia? Edelleen. Satunnaista ei kukaan voi edeltäkäsintä tietää. Siis Bundin Ulkomaisen komitean puheet siitä, että muka OK *tiesi* ne syyt, jotka estivät saapumisen, ovat kokonaan perättömiä. Bundin Ulkomainen komitea esittää tässä tapauksessa kerrassaan sopimatonta osaa: se lisää Bundin Keskuskomitean ilmoitukseen omia sepustuksiaan, jotka ovat suoranaissessa ristiriidassa jopa itse Keskuskomitean sanojen kanssa! Millä tavoin Bundin UK mahtoi saada selville, että OK *tiesi* Bundin poissaolon syyt, kun oli kutsuttu Bundin KK:aa (eikä UK:aa)? kun Bundin KK itse nimittää näitä poissaolon syytä puhtaasti satunnaisiksi??

„Olemme varmoja”, sanoo Bundin KK, „että jos neuvottelukokouksen alkuunpanijat olisivat olleet jonkin verran tarmokkaampia, niin nuo satunnaiset syyt eivät olisi voineet estää meitä vastaamasta...”. Kysyisimme jokaiselta puolueettomalta henkilöltä: jos kaksi toveria, jotka olivat aikoneet tavata toisensa OK:ssa, myöntävät yhteen ääneen, että syyt, jotka estivät tapaamisen, olivat „puhtaasti satunnaiset”, niin onko sopivaa, säädyllystä *nostaa julkinen väittely siitä*, kumpi on enemmän syypää poisjäämiseen? Omasta puolestamme huomautamme, että ilmaisimme jo aikoja sitten (emme tietysti painetussa sanassa, vaan kirjeessä) valittelumme Bundin poissaolon johdosta, ja meille tiedotettiin, että Bundia oli kutsuttu *kahdesti*: ensiksikin kirjeellä ja toiseksi tiedottamalla henkilökohtaisesti Bundin ...n komitean kautta.

Edustaja saapui *lähes kuukauden kuluttua* neuvottelukokouksen jälkeen, valittaa Bund. Niin, se on kauhea rikos, joka tietysti sietää tulla painetuksi lehteen, sillä se korostaa erittäin näkyvästi Bundin täsmällisyyttä, Bundin, joka ei aikonut lähettää edustajaansa edes kahdenkaan kuukauden kuluttua!

Edustaja „ei täyttänyt lupaustaan” OK:n „Tiedotuksen” lähettämisestä käsikirjoituksena tai painettuna, mutta *ehdottomasti* ennen sen levittämistä... Kehotamme venäläisiä tovereitamme olemaan keskustelematta eräiden ihmisten kanssa ilman pöytäkirjaa. Meillekin „Iskra” järjestö oli luvannut lähettää „Tiedotuksen” sekä käsikirjoituksena että painettuna kappaleena, mutta siitä huolimatta käsikirjoitusta emme ole saaneet ollenkaan ja painetun kappaleen näimme *paljon myöhemmin* kuin sellaisten järjestöjen jäsenet, jotka eivät ole kanssakäymisissä „Iskra” järjestön kanssa. Ratkaiskoot bundilaiset nyt kysymyksen, olisiko puolestamme ollut sopivaa, jos olisimme alkaneet painetussa sanassa syyttää „Iskra” järjestöä lupauksen rikkomisesta? OK:n edustaja lupasi Bundin KK:lle kirjoittaa viipymättä toverille, joka hoiti „Tiedotuksen” painattamista, että tämä viivästyttäisi tuota painatusta: *todellinen* lupaus oli tällainen (sikäli kun voimme tietojemme perusteella päätellä). Se täytettiin, mutta painatuksen viivästyttäminen oli jo mahdotonta, sillä ei jäänyt enää aikaa ottaa yhteyttä tekniikkaan.

Teemme yhteenvedon: OK:n alkuunpanijat kirjoittivat kirjeitä, tiedottivat henkilökohtaisesti ...n komitean kautta, lähettivät edustajan Bundin Keskuskomiteaan, mutta Bund ei lähettänyt kuukausien kuluessa *ainoatakaan kirjettä*, edustajan lähettämisestä puhumattakaan! Ja sama Bund esiintyy painetussa sanassa syytöksiin! Ja Bundin Ulkomainen komitea on kylläkin kummallinen väittäessään, että neuvottelukokouksen alkuunpanijat ovat käyttäytyneet „kummallisesti”, että heidän toimintansa on jyrkässä ristiriidassa heidän tarkoituksensa kanssa, että he ovat „kiirehtineet” (Bundin KK päinvastoin syyttää hitaudesta!) ja että he tahtovat „saada aikaan vaikutelman”, että Bund on muka „suhtautunut välinpitämättömästi”!!

Sanottavaksemme jää vielä pari sanaa OK:ta vastaan kohdistettujen sellaisten syytösten johdosta, ettei se ole tehnyt „ainoa oikeaa johtopäätöstä”, joka on seuraava: „Koska kerran puoluetta ei todellisuudessa ole olemassa, niin tulevan edustajakokouksen tulee olla luonteeltaan perustava, ja siksi kaikilla Venäjällä olevilla sosialidemokraattisilla järjestöillä, niin venäläisillä kuin kaikkien muidenkin kansallisuuksien järjestöillä, tulee olla oikeus osallistua siihen”. Bund koettaa sivuuttaa sille epämieluisena tosiasiana sen, että Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue, omaamatta yhtenäistä keskusta, on olemassa useiden komiteain ja äänenkannattajain muodossa, sillä on „Manifesti” ja ensimmäisen edustajakokouksen päätökset, jonka työhön osallistui muun muassa myös juutalaisen proletariaatin nimissä henkilöitä, jotka eivät vielä olleet saavuttaneet menestystä ekonomistisissa, terroristisissa ja natsionalistisissa hoiperteluissa. Nostaessaan muodollisesti esille „kaikkien” kansallisuuksien „oikeuden” olla perustamassa jo kauan sitten perustettua Venäjän sosialidemokraattista työväenpuoluetta Bund vahvistaa siten havainnollisesti sen, että juuri surullisenkuuluisan „federaatio”-kysymyksen takia se on nostanutkin koko tämän jutun. Mutta ei ainakaan Bundin pitäisi tästä kysymyksestä nostaa juttua, eikä tässä pitäisi puhua „oikeuksista” vakaamielisten vallankumousmiesten kesken. Kaikille on selvä, että päiväjärjestyksessä on Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen perusytimen tiivistäminen ja yhdistäminen. Ei voida olla tuntematta myötätuntoa „kaikkien” kansallisuuksien edustukselle edustajakokouksessa, mutta ei saa myöskään

unohtaa, että ytimen *laajentamista* tai sen liittoutumista muiden järjestöjen kanssa voidaan ajatella *vasta sitten, kun tämä ydin on lopullisesti muodostettu* (tai ainakin varmasti lujitettu). Niin kauan kun emme itse ole organisatorisesti eheytyneet ja varmasti lähteneet oikeaa tietä, meihin liittyminen ei anna „muille” kansallisuuksille yhtään mitään! Ja „kaikkien muiden” kansallisuuksien edustus*mahdollisuutta* (eikä „oikeutta”, hyvät herrat!) koskevan kysymyksen ratkaisu riippuu monista OK:n ja venäläisten komiteain taktillisista ja organisatorisista askeleista, riippuu sanalla sanoen OK:n toiminnan menestymisestä. Mutta se, että Bund on alusta alkaen koettanut heitellä palikoita OK:n pyöriin, se on historiallinen tosiasia.

„Iskra” № 33,
helmikuun 1 p:nä 1903

Julkaistaan „Iskra” lehden
tekstin mukaan